

Eriävä mielipide

Perustuslakivaliokunta on lausunnossaan (7/2005 vp) tarkastellut tekijänoikeuslainsäädäntöä perusoikeuksien näkökulmasta. Valiokunta on todennut tekijänoikeuslainsäädännön olevan merkityksellistä myös muiden henkilöiden kuin tekijänoikeuden tai sen lähioikeuksien haltijoiden perusoikeuksien näkökulmasta. Perustuslakivaliokunnan mielestä on tärkeää, että lainsäädännössä tulevat tasapainoisella tavalla huomioon otetuiksi kaikki sääntelyn kannalta merkitykselliset perusoikeudet. Valiokunta tähdentää, että perusoikeuksien välinen tasapaino tulee ottaa huomioon myös tekijänoikeuslainsäädäntöä tulkittaessa ja sovellettaessa.

Tekijänoikeuslain 12 § turvaa yksityiseen käyttöön tapahtuvan kopioinnin jonka ”saa antaa myös ulkopuolisen suorittavaksi”. Lainkohta on keskeinen sivistyksellisten, sananvapauden ja tiedon saantiin liittyvien perusoikeuksien toteuttamiseksi. Kirjastoja koskee myös 16 ja 16 a §:n mukaista erityissääntelyä, joka johtuu lähinnä kirjastomateriaalin vahingoittumiselle alttiista ominaisuuksista. Lainkohta ei sovellu 12 §:ssä tarkoitettuihin tilanteisiin. Tekijänoikeuslain 12 §:n tulee olla sovellettavissa silloin, kun kopiointi tapahtuu pykälässä mainitussa tarkoituksessa tiedontarvitsijan omasta aloitteesta ja toimeksiannosta. Tekijänoikeusneuvoston lausunnossa lainkohtien suhde perusoikeuksiin olisi tullut käsitellä.

Tuula Hämäläinen